

De Wondere Pluim problematiseert niet, maar stimuleert

Vijf jaar nadat een Marokkaanse moeder het idee opperde om een schrijfwedstrijd te organiseren waarbij er niet alleen geselecteerd wordt op basis van leeftijd, maar er ook rekening wordt gehouden of de kinderen thuis al dan niet Nederlands praten, is De Wondere Pluim uitgegroeid tot een initiatief waar dit jaar 2.000 kinderen aan deelnemen. En niet enkel de kinderen zijn bij dit wondere schrijfgebeuren een actieve participant, ook hun ouders worden als lezer en als jurylid van het eerste uur, bij het hele project betrokken. *Annemie Morbee*

► Ali heette hij, en hij schreef graag. Hij deed mee aan verschillende schrijfwedstrijden maar oudere én autochtone kinderen deden hem telkens opnieuw in het stof bijten. Tijdens een oudervergadering stelde zijn moeder voor om op school een schrijfwedstrijd te organiseren, waarbij sterk gedifferentieerd zou worden: naar leeftijd en naar thuistaal. Kinderen van zes jaar moesten evenveel kans maken op een prijs als hun schoolgenoten van acht. Kinderen die nog maar enkele jaren geleden waren komen aanwaaien, hadden evenveel recht op een trofee als kinderen die het Nederlands met de paplepel kregen ingegoten. De Wondere Pluim was geboren...

Kinderen én ouders

Het doel lag voor het grijpen: kinderen zin laten krijgen in schrijven, in schrijven 'an sich', hun ongebreidelde fantasie aan het papier toevertrouwen, hun kleine verlangens, hun grote dromen... De voorwaarde was: niet mierenneuken over spelling. Het is het verhaal dat telt, de overdracht, het gevoel dat dit bij de lezer teweegbrengt. Krijgt hij koude rillingen, barst hij uit in een bulderlach, vervalt hij in een lang gemijmer...? Daar was het de organisatoren, de ouder-

vereniging van de Wereldschool, een lagere school in Antwerpen, om te doen.

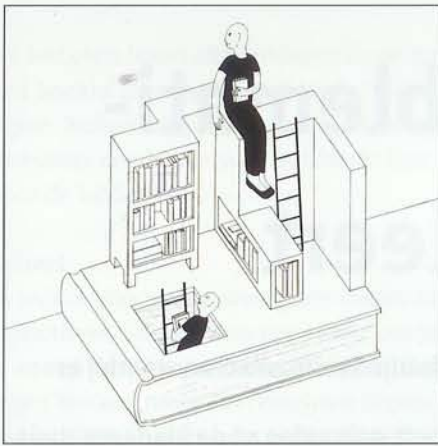
Het gevolg hiervan was duidelijk: de selectie mocht niet door leerkrachten gebeuren. Die haalden te snel de rode pen boven. Die fronsten de wenkbrauwen als er 'zei' stond in plaats van 'zij'.

De oplossing lag al even zeer voor de hand: ouders gingen de verhalen lezen. Zij waren het, die hun hart zouden laten spreken: die en die mocht naar de volgende ronde. Ze lazen en kwamen samen om hun voorkeuren uit te spreken. Allochtone én autochtone ouders. Samen kregen ze een inblik in de cultuur van hun en andermans kinderen. Samen kregen ze kippenvel en barstten in lachen uit. Samen.

De school als hefboom

Vanaf het begin was duidelijk: het waren de ouders die het initiatief op de schouders namen. Op vrijwillige basis. De school diende enkel als hefboom: de kinderen waren voorhanden en namen op vrijwillige basis deel. Dit wil zeggen: ze kregen een briefje mee waarop stond 'Heb je zin om te schrijven en mee te doen aan een schrijfwedstrijd?'

De eerste woensdag na de krokusvakantie is ondertussen ►

Gastillustratie Annelien Cael

Gastillustratie Annelien Cael

al vijf jaar lang dé dag waarop kinderen over heel Antwerpen op hun potlood sabbelen en peinzend het raam uitkijken, om zich dan op hun papier te storten en het verhaal van hun leven te schrijven. Het gekozen moment is geen toeval: na vijf maanden beschikken de eersteklassers over voldoende techniek en woordenschat om een verhaal op papier te krijgen.

De school biedt het kader, maar hoeft er verder geen energie in te steken; het zijn de ouders die zorgen voor de bedeling van het Wondere Pluim-schrijfpapier, het zijn de ouders die zorgen voor het kopiëren van de verhalen, het zijn de ouders die de eerste selecties maken. In elke school buigen ouders zich over de verhalen van 'hun' kinderen. Allochtone én autochtone ouders. En als die ouders niet kunnen lezen, dan lezen de andere ouders de verhalen voor, toch?

Een breed draagvlak

Verhalen moeten serieus genomen worden. Het toekennen van dé Wondere Pluim gebeurt dan ook door een jury van professionele schrijvers. Zij werken steeds kosteloos mee, want ook zij zijn ontroerd, ook zij lachen bulderend, maar vooral: zij dragen De Wondere Pluim een zeer warm hart toe.

Verhalen moeten gelezen en moeten beluisterd worden. Het oudercomité van de Wereldschool vond in de kunst-

educatieve organisatie De Veerman een gedroomde partner om dit initiatief de nodige uitstraling te geven. De Veerman zorgde ervoor dat De Wondere Pluim buiten de schoolmuren kon treden door de organisatie van een literaire happening. Waar niet enkel prijzen worden uitgereikt door een literaire beroemdheid (zoals Joke van Leeuwen dat deed op 11 mei van dit jaar), maar door het mogelijk te maken dat de verhalen in een boekvorm worden gegoten waaruit voorgelezen wordt (ook door ouders, jawell!), en door in de buurt affiches op te hangen met uittreksels uit de verhalen. Zodat de diversiteit aan verhalen voor iedereen toegankelijk wordt.

Over alle grenzen heen

Zoals gezegd is De Wondere Pluim alweer aan zijn vijfde jaargang toe. Er nemen twintig scholen in Antwerpen aan deel, uit alle (katholiek, joods, stedelijk, landelijk) onderwijsnetten. Zelfs scholen met bijzondere aandacht (slechthorenden, gedragsmoeilijke kinderen...) hebben de diversiteit én de kracht van het verhaal ontdekt.

De kracht van dit alles ligt in de positieve benadering van de taal. Er wordt niet langer gezegd: 'Ach, het is toch zo moeilijk werken met kinderen met een taalachterstand', integendeel: dit 'anders-zijn' wordt juist als stimulans gebruikt om er voor te gaan. Taal, of het niet helemaal onder de knie hebben van taal, wordt niet geïsoleerd, maar gestimuleerd. Zowel in schrijven, als in lezen, als in ernaar luisteren. Elk op het eigen niveau. Een liefde voor taal.

Meer weten? Zie

www.veerman.be/pagesmiddenframe/wondere2.htm. ■

Annemie Morbee organiseert De Wondere Pluim.

Zwoegen op een verhaal.